

natuurlijk niet zeggen, of deze vogels hier zullen blijven overwinteren of dat 't slechts toevende doortrekkers waren.

In tegenstelling met vorige jaren, waren de zanglijsterbroedvogels van den binnenduinrand, die toen midden September reeds zeldzaam waren, dit jaar tot in begin October nog algemeen op de broedplaatsen aanwezig. Maar reeds op 7 Oct. was een duidelijke afname merkbaar. Toch werden tot eind October nog vrij geregeld voorwerpen waargenomen¹⁾ soms zelfs zingend (zoo o.a. op 28 en 31 Oct.). O.i. is het aantal zanglijsters, dat hier, hetzij als vreemdeling, hetzij als overwinterende broedvogels, den winter doorbrengt, vrij miniem. Tot in de laatste dagen van October werden zanglijsters ook als nachttrekkers genoteerd. In dergelijke treknachten viel hun aantal echter in 't niet, in vergelijking met de groote massa's koperwieken, die dan overkwamen.

8 Oct. werd zoowel door den heer Strijbos als door ons de eerste als nachttrekker genoteerd. Hierna werd bijna elken nacht lijster-trek gehoord (voornamelijk koperwiek). Enkele nachten waren deze bewegingen zeer belangrijk, b.v. de nacht van 18 op 19 Oct. en vooral niet te vergeten, dien van 1 op 2 Nov., toen hun dun „sie" den geheelen avond onafgebroken de lucht vervulde. Hierna nam 't sterk af, hoewel op enkele Novemberavonden (bv. 6 Nov.) de trek niet onbelangrijk was. 8 Nov. was 't gezien de weersomstandigheden waarschijnlijk, dat deze bewegingen op dien avond 't gevolg waren van invallende vorst ten Noorden van ons land.

G. C. A. JUNGE, HANS TESCH. De Blauwe Reigers.

(Wordt vervolgd).

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Een gekleurd plaatwerk over Indische fungi. — *Icones fungorum malayensium*, Abbildungen und Beschreibungen malaischer Pilze, herausgegeben von Dr. C. van Overeem (Buitenzorg) und Prof. Dr. J. Weese (Wien). Verlag des mykologischen Museums in Weesp, Holland.

Het verschijnen van bovengenoemd werk zal in tal van kringen met belangstelling tegemoet gezien worden. Van het schitterende plantenkleed van onze zoo belangrijke koloniën krijgt men over het algemeen in Holland weinig onder de oogen. Er bestaan wel enkele gekleurde plaatwerken van Indische hoogere planten, maar deze zijn zeer zeldzaam en buitengewoon kostbaar. Zelfs in vrij groote bibliotheken in Holland ontbreken zij. Ook in andere opzichten is het werk een unicum. Nimmer verscheen er nog een uitgebreid plaatwerk van de prachtige en zoo bijzonder rijk ontwikkelde fungiflora van de tropen. Maar zelfs in Europa zal men tevergeefs naar een werk zoeken, dat in opzet met het bovengenoemde vergeleken kan worden. Wel bezitten wij in Europa een groot aantal gekleurde plaatwerken, waaronder zeer goede. Zij behandelen echter meestal enkele groepen b.v. eetbare soorten, of er is eenvoudig een keuze gedaan. Geen werk behandelt het zwamrijk van een bepaald gebied in zijn geheel.

Er is nog een andere factor, die het werk in de belangstelling doet stijgen en deze hangt met den aard van het onderwerp samen. Onder de zwammen vindt men een groot aantal cosmopolieten, vormen, die zoowel in de gematigde streken als in de tropen voorkomen. Bij het opslaan van het werk zal men dus tal van bekenden aantreffen, hetgeen de aantrekkelijkheid zeker zal verhoogen.

Van verschillende zijden was de directie van het Mycologisch Museum te Weesp te kennen gegeven, dat de uitgave van een dergelijk werk in de tegenwoordige tijden onmogelijk tot stand zou kunnen komen. Het Mycologisch Museum heeft het werk toen geheel zelf ter hand genomen en ten slotte alle moeilijkheden overwonnen. Voor het drukken der platen moest een eerste klas firma gevonden worden. Ten slotte verklaarde Prof. WEESE in

1) Eén broedvogel werd bijna dagelijks waargenomen tot 25 Oct., daarna niet meer.

Weenen zich bereid, de leiding van de technische uitvoering op zich te nemen. De platen worden thans uitgevoerd in vierkleurendruk door een der grootste en beste firma's op dit gebied in Weenen. Het werk verschijnt in losse afleveringen, waarvan de eerste vier, behandelende 19 soorten knots- en koraalzwammen (Clavariaceae), binnen enkele weken zullen verschijnen. Het ligt in de bedoeling, per jaar een 12-tal afleveringen uit te geven. De prijs per aflevering bedraagt 75 cent (excl. porto en verpakking). Losse afleveringen worden niet verstrekt. De volgende 8 afleveringen zullen in het voorjaar van 1924 tegelijk uitkomen. Het voordeel der losse afleveringen is, dat men het werk later in systematische volgorde kan laten inbinden, want elke aflevering bevat slechts nauw verwante soorten.

Wat de omvang van het werk betreft, kan het volgende medegedeeld worden. Behalve de groote vleezige en houtachtige soorten als plaatjeszwammen (Agaricaceae) en buisjeszwammen (Polyporaceae) zal het werk ook parasitische microscopische soorten, die allerlei plantenziekten veroorzaken, benevens saprophytische schimmels, enz. brengen.

Bijzonder uitvoerig zullen ziekten van cultuurgewassen en oeconomisch belangrijke soorten behandeld worden. Er behoeft nauwelijks op gewezen te worden, welke groote waarde goede gekleurde afbeeldingen van ziekten van tropische cultuurgewassen voor tal van instituten en personen zullen bezitten.

Bestellingen kunnen gericht worden aan het Mycologisch Museum te Weesp of direct aan Dr. C. van Overeem te Buitenzorg (Java). Aangezien de oplaag van het werk slechts beperkt is, en het te vreezen staat, dat verreweg het grootste deel in Indië verkocht zal worden, zal men goed doen, de bestelling niet te lang uit te stellen. In ieder geval heeft de directie een klein gedeelte van de oplaag voor Holland gereserveerd; dit gebeurde ook reeds voor de buitenlandsche Instituten.

Iets over „The Red-Brothers”. — De Heer Thijsse maakte op deze plaats zoo nu en dan gewag van de „Red-Brothers”, een clubje Haarlemsche jongelui, die met veel liefde en toewijding aan natuursport deden. Hun verenigingsleven droeg een zeer intiem en gesloten karakter, sterk gekleurd door fantastische Indianen romantiek. In zomer en winter, bij nacht en ontij, zooveel als maar eenigszins mogelijk was verkeerden ze buiten in de vrije natuur, maakten lange voettochten, zwommen en roeiden, kampeerden, fotografeerden vogels, nesten en planten, teekenden en knutselden, hielden trouw boek van hun waarnemingen en zaten 's nachts urenlang bij hun gezellig kampvuur. In den vrijen tijd, die hun nog restte, waren ze schrijnwerker, loodgieter, hovenier en uurwerkmaker. Ze hielden meer van een zonsopgang dan van een sensatiefilm in de bioscoop, ze voelden zich meer aangetrokken door het gesnor van de nachtzwaluw op een heerlijken Mei-avond, dan door het edele voetbalspel. Op het gebied van vogelfotografie zijn zij het goede voorbeeld er voor, wat enthustiaste jongeren, met betrekkelijk gebrekkige hulpmiddelen (ze gebruikten een fototoestel van nog geen f 15.—), en onder niet steeds gunstige omstandigheden door geduld en toewijding kunnen bereiken.

Hun terminologie, voor oningewijden onverstaaenbaar en onbegrijpelijk, was doorspekt met termen uit de boeken van Aimard, Cooper en Karl May, woorden als tomahawk, wigwam, moccasins, prairie, Rancho, Kid en Bill waren schering en inslag. Alleen het woord squaw was contrabande en ontbrak. Ze hadden met dure eeden gezworen, zoo lang als doenlijk was tegenstand te bieden aan den invloed van het zwakke geslacht; met teksten en passages uit Schopenhauer's „de Vier Hoeksteen” hoofdstuk „de Vrouw” trachtten ze elkaar moed in te spreken.

Wanneer in de lange kampavonden dat teere onderwerp ter sprake kwam, dichtte m'n onvergetelijke vriend Ko Doncker:

„Is er ooit een sterveling geboren
Die de liefde kan loochenen of vermoren?
Neen, alles wat adem heeft moet minnen
Dat is zoo geweest vanaf de beginne.

De waarheid van deze regelen hebben ze later moeten erkennen. Voor eenige jaren kwam de klad er in, twee van de vrienden werden ontrouw en werden dus uitgesloten. De overblijvenden maakten daarop een voettocht door Nederland en Duitschland naar den